

ISO w odpadach

W styczniu do grona firm legitymujących się certyfikatami ISO dołączyły dwa kolejne zakłady gospodarki odpadami, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej SITA w Przemysłu i Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w Krakowie. PGK SITA uzyskała certyfikat ISO 14001, a MPO 9001. Pierwszymi były Tatrzańskie Przedsiębiorstwo Komunalne „TESKO” w Zakopanem i Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Katowicach.

Normy serii ISO 9000 stanowią podstawę do opracowania, wdrożenia i certyfikacji systemów zarządzania jakością, zaś normy ISO 14000 służą zarządzaniu środowiskiem. Ułatwiają one każdej organizacji optymalne i skuteczne zarządzanie. Zarządzanie środowiskiem wg normy oznacza jego użytkowanie i odnawianie. Występuje w organizacjach gospodarczych oraz w układach terytorialnych. Normy ISO serii 14000 podobnie jak normy ISO serii 9000 są instrumentami dobrowolnymi dostarczającymi praktyczne i realne rozwiązania problemów środowiskowych oraz stanowiącym skuteczne i proste narzędzie ciągłej poprawy i doskonalenie systemu organizacyjnego przedsiębiorstwa. Grupa ISO 14000 dotycząca zarządzania środowiskowego, czyli tego co organizacja robi, aby zminimalizować negatywny wpływ na środowisko swoich działań, wyrobów i usług, jest po ISO 9000, drugą normą dotyczącą zarządzania. Można powiedzieć, że o ile normy z serii ISO 9000 dotyczą takiego zarządzania organizacją, aby zapewnić jakość „zamierzonych” wyrobów, które wytwarzane są z myślą o sprzedaży i zadowoleniu klientów, o tyle wprowadzenie norm z serii ISO 14000 ma na celu zadowolenie wszystkich stron zainteresowanych jakością wyrobów "niezamierzonych", a więc tych, które powstają przy okazji produkcji i mogą w sposób niekorzystny wpłynąć na środowisko. "Klientem" w normach serii ISO 14000 jest środowisko.

Która więc z norm bardziej odpowiada naszej specyfice? Którą wybrałbym zarządzając zakładem gospodarki odpadami? Osobiście postawiłbym na ISO 1400 z prostego powodu. Pracujemy w segmencie ochrony środowiska i na jej rzecz. Cele związane ze sprzedażą naszych usług i rynkiem, choć najważniejsze dla istnienia zakładu są drugorzędne wobec celu wyższego jakim jest ekologia. To przez właściwe podejście do ochrony środowiska kształtujemy swój wizerunek na rynku. Podnosimy równocześnie prestiż organizacji na rynku, zapewniamy systemowe zarządzanie zasobami, umożliwiamy szerszy dostęp do preferencyjnych kredytów, oraz obniżamy koszty ekologiczne, czyli ponosimy mniejsze opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska, redukujemy koszty energii, surowców, usuwania odpadów, redukujemy koszty ponoszone za zaistniałe sytuacje awaryjne, osiągamy oszczędności czasu i ludzkiego wysiłku przy wykorzystaniu umiejętności i zasobów firmy, racjonalnie kalkulujemy koszty ubezpieczeń, szybciej wykrywamy i usuwamy nieprawidłowości, stwarzamy możliwość wprowadzania działań zapobiegawczych przed wystąpieniem szkodliwych efektów środowiskowych.

Wiarygodność wobec zasad to równocześnie wiarygodność wobec naszego klienta. To nasza wiarygodność. Patrząc na efekty ekonomiczne jednostek którymi kierujemy nie możemy z pola widzenia stracić tego czemu służymy. A służymy nie tylko realizacji celów bieżących, ale przede wszystkim przyszłości. Przyszłości naszej i naszych następców. Często w pośpiechu zapominamy, że nie jesteśmy zwykłymi firmami transportowymi, że naszą główną powinnością to jednak praca na rzecz ochrony zasobów natury.

Przyjmując system zarządzania środowiskowego wg normy ISO 1400 umożliwiamy ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko w sposób celowy, zorganizowany i ekonomiczny. Zachowujemy zgodność z odpowiednimi regulacjami prawnymi, spełniającymi wymagania Unii Europejskiej. Obejmujemy wszystkie aspekty istotne z punktu widzenia zarządzania środowiskowego jak systemy zarządzania, audytowania i innych badań, oceny efektów działalności środowiskowej, oceny cyklu życia, terminologii, projektowania pod kątem środowiska oraz komunikacji środowiskowej.

Posiadając ISO ułatwiamy firmie dostęp do wymaganych zezwoleń na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz zbieranie, transport, zagospodarowanie i odzysk odpadów, gdyż uwiarygodniamy właściwy stosunek do spraw ochrony środowiska wobec nie tylko społeczeństwa, ale w tym przypadku wobec administracji samorządowej i państwowej. Ponieważ zezwolenia są podstawą umożliwiającą funkcjonowanie naszych zakładów, stąd rola ISO jest w tym miejscu nie do przecenienia.

Nadanie certyfikatu to wydarzenie nie tylko dla przedsiębiorstwa, ale także dla samorządu na terenie którego działa zakład. To okazja do zaprezentowania firmy, jej kondycji i odpowiedzialności za sprawy gminy, powiatu czy regionu. Certyfikat podlega okresowemu sprawdzaniu. To przepustka na określony czas i podlega stałej weryfikacji. Dzisiaj dokumentowanie się certyfikatem normy ISO nie jest obligatoryjnym obowiązkiem. Można bez niego funkcjonować i konkurować na naszym trudnym rynku. Można się uwiarygodniać tłumacząc codziennie z dużym nakładem pracy jacy jesteśmy. Mając ISO kwitujemy to jedną informacją. Mamy więc jesteśmy dobrzy i solidni. A więc warto mieć.

W Unii certyfikaty ISO 14001 są od kilku lat standardem, traktowanym jako jeden z elementów rozwoju firmy. W Polsce nadal są one błędnie uważane za szczyt osiągnięć w dziedzinie zarządzania środowiskiem. W UE posiadanie certyfikatu nie jest żadnym argumentem przy przetargach czy działaniach marketingowych, jednak jego brak jest już znaczącym minusem i z reguły dyskwalifikuje firmę na starcie.

Standaryzacja to sposób na ograniczenie w dopuszczeniu do rynku podmiotów jednego sezonu. Przedsiębiorców nastawionych wyłącznie na zysk, nie uwzględniających potrzeb wyższego rzędu jakim jest zdrowie dzisiejszych i przyszłych pokoleń. Praca nasza to nie tylko praca dla nas, ale to przede wszystkim praca dla drugih. Musimy być tego świadomi.

Wojciech Janka

Dyrektor

Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

w Zielonej Górze